

Naročnina \$2.00 na
let. Izdaja dva krat
na teden.

CLEVELANDSKA AMERIKA

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

CLEVELANDSKA
AMERIKA

Excellent advertising
medium.

LETNIK V.

ST. 90. NO. 90.

Mostne novice.

Ves demokratičen tiket je bil uspešen pri zadnjih volitvah. Republikanci so povsod poraženi.

VELIKA VEČINA.

—Volitve v Clevelandu in okolici so se končale s popolno zmago demokratov. Vsi so zvoljeni, niti enemu republikancu se ni posrečilo prodreti vrste. Tudi državni tiket je popolnoma demokratični. Sledijo so številke iz Clevelandova: Wilson, 37.748, Roosevelt, 26.947, Taft 11.771, Debs 9.066. Vodopivski kandidat je dobil 267 glasov, socialistično-delavski Reimer pa 475. Harry D. Thomas je propadel kot socialistični kandidat za kongresnika, zvoljen je demokrat Crosser z 37.000 glasovi. Haserodt, kandidat za county clera je dobil 16.000 glasov večine nad Hornerjem, republikanskim in naprednim kandidatom. Vsi drugi demokratični kandidati so zmagali z veliko večino. Henry Schaefer, kandidat za državnega zastopnika, je dobil 35.785 glasov ter je eden med najboljšimi. Sledijo so sodniki common pleas sodnije: Gott, Phillips, (zoper zvoljen) Poarsón, Stevens, Babcock (zoper zvoljen).

Glasovanje za priklopitev Newburg City in Nottinghamu k mestu Cleveland se je vršilo sledče: Za priklopitev Newburg City 65.442, nasproti 8.834, za priklopitev Nottingham 86.434, proti 9.718, torej postanejo omenjeni dve mestni deli Clevelandova, ki se bo tako razširil, da bo štel 700.000 prebivalcev. Tudi šolski bivalci so bili odobreni, in sicer je glasovalo za bende 44.890 glasov in 32.989 proti.

Volitve so torej gotove, demokratje imajo vso oblast v rokah, skoro po vseh Zjednjeneh državah. Prihodnost pokaže, ako so volivci prav volili ali če so naredili napako. Želja nas vseh je, da se razvije na predelek in kultura.

Te volitve so pa objednem pokazale, da veliki volivni tiketi, kakor so bili v rabi pri teh volitvah, niso prav nič praktični. Stotine, da tisoče glasov se je moralo zavrniti, ker so ljudje napačno zaznamovali. Javno mnenje prihaja vedno bolj odločno na dan, da se loči narodni tiket od državnega in državni tiket od mestnega. Zmešnjave, ki nastanejo pri dolgih tiketih, povzročijo le nerad in negotovost pri volitvah. Napredni demokratje so za odpravo dolgega tiketa.

—Pozor! Legijonarji! Prihajajo! Kakor so kaže, utegnemo dobiti v nedeljo prav prijeten večer. Državno "Triglav" se prav pridno pripravlja na lepo narodno igro "Legijonarji". Upriporila se je že enkrat na slovenskem odu, toda na občeno željo občinstva se ponovi. Povest igre je nekaka predigra "Rokovnjačev", ki je bila že večkrat uprizorjena na našem odu z največjim uspehom. To so povedi našega nesmrtnega Jurčiča, ki so se tako globoko učinile v priprosto mišljenje našega naroda. Igra je tako pikantna vsebine, da mora zanimati vsakega gledalca. V njej dobimo jasno sliko izraza časov, ko je pridrl Francoz v slovenske kraje. In ta humor, ki sledi dosledno celi igri! Zasiti bi moralni človeku usta, da se ne bi smejali pogumnemu Jurčiču, ki je prinesel iz vojnega pohoda toliko skušenj. Ce se pristavimo, da so vse glavne uloge v rokah izkušenih igralcev, da igrajo to igro najboljši igralki dramatičnih slovenskih društiev v Clevelandu, zato najbičnejši.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—V sredo je policija zaprla enega izmed štrajkarjev od fencovne na 55. cesti. Policia se je izjavila, da je metal kamnje na poslopje. Koliko je na tem resnice ne vemo. Tovarna popolnoma stoji, in čuje se, da so opustili tudi delavci v Waukeganu in Detroitu, kjer ima ista kompanija tovarne, vse delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—V sredo je policija zaprla enega izmed štrajkarjev od fencovne na 55. cesti. Policia se je izjavila, da je metal kamnje na poslopje. Koliko je na tem resnice ne vemo. Tovarna popolnoma stoji, in čuje se, da so opustili tudi delavci v Waukeganu in Detroitu, kjer ima ista kompanija tovarne, vse delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—Opozorjam posebno vse Slovence, da pridejo v nedeljo popoldne počasno v državah, kjer so slovenski državljani, da se skupno posrečijo, kakšno pot nastopijo v tem slučaju. Mr. Haserodt sam bo gotovo rad pomagal Slovencem v njegovem lastnem okraju. Ne smemo reči, da je še časa dovolj, pač pa se mora iti kmalu na resno delo.

—

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko \$2.00

Za Evropo \$3.00

Za Cleveland po pošti \$2.50

Poznane številke po 3 centi.

Dopisi brez podpisu in osebnosti se ne sprjemajo.

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošljita na:

CLEVELANDSKA AMERIKA,

6119 ST. CLAIR AVE. N. E.

CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.

LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 15,000 Slovensarjev (Kraljicev) in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O., under the Act of March 3, 1879.

No. 90 Fri. Nov. 8'12 Vol. V.

TRADE CLASS CIRCLES 63

Kako bo po predsedniških volitvah?

Naj bo večina, katero je dobil guvernor Woodrow Wilson pri predsedniških volitvah še tako velika, dejstvo pa ostane, da je vsa demokratična vlada se zidana na peščenih tleh in da je največja nevarnost, da se podre. Pomniti moramo namreč dejstvo, da je Woodrow Wilson bil zvoljen na podlagi manjšine. Nameč Taft, Roosevelt in Debs skupaj imajo več glasov kakor pa Wilson. In to se je zgodilo prvič od kar stoji Ameriške države, prvič od kar se volijo predsedniki. Leta 1860 je bil Abraham Lincoln zmagovalec v manjšini, toda na popolnoma drugi podlagi. Breckinridge je dobil mnogo glasov v južnih državah, toda nobenega glasu v severnih državah, kjer je podlegel Douglas napram Lincolnu. Države, kjer je Lincoln zmagal, so oddale pretežno večino glasov zanj.

Pri Woodrow Wilsonu je pa položaj popolnoma drugačen. On je zmagal v državah, kjer bi združeni Rooseveltovi in Taftovi glasovi pobili Wilsona. In iz tega moramo sklepati, da bo demokratična vlada takoj v začetku slabka, ker ne bo imela večine, na katero se bo naslanjala. Vsak trenutek, kadar se združijo napredni in stari republikanci, ki so bili prej vedno skupaj, tedaj se demokratična stavba podre. To skušno bodo morali demokratiz doživeti, predno odidejo od vladnega krmila.

Jako važen vzrok, da je Wilson dobil zmago nad Rooseveltom je tudi ta: Wilson je zmagal, ker ljudje niso razumeli vseh zapletajev in vprašanj ter so mislili, da je on napreden kandidat. Da on ni govoril vedno o napredku, tedaj bi glasovi bili danes drugače šteti. Prihodnost Zgodnjih držav pripada napredku. Guverner Wilson in njegova stranka propadete ob prvi prilici.

Nekateri tudi pravijo, da so demokratje postalji bolj pametni. Glavna napaka demokratov je bila, da niso bili nikdar edini, pač pa je vladal v njih vrstah vedno prepričan za prvenstvo. Raditev so bili vselej poraženi, kadar so prišli do vlade, ker v takih slučajih so gotovo nadeli kaj neumnega, da jih je ljudstvo zavrnalo.

Wilsonove glasove računajo do 7 milijonov, Taftove čez 3 milijone in Rooseveltove čez štiri milijone. Nasprotno pa socialisti niso pokazali istega napredku kot je bilo pričakovati. Pri zadnjih volitvah je bilo oddanih 425,000 za Debsa, a pri letosnjih jih bo teško do 85,000. To je komaj ena dvajsetina vseh glasov. Da, edini socialistični kongresman v Washingtonu, Viktor Berger, je celo svoje mesto zgubil in sedaj zopet nobenega kongresman socialistov ni. To je nadzadovanje, ker socialisti ne morejo priti prej k moči in kontrolirati javne uprave, dokler nimajo za seboj postavljajo, ki bo delala postave po sroč načelih. In ce danes niti

enega kongresmana nimajo (mogoče se položaj spremeni, ker poročila iz vseh krajev še niso prisla) tudi ne steje kot stranka, ki bi mogla prijeti za resno delo.

Taft se je izjavil, da bo prihodnost pokazala, kakšen uspeh bodojo imeli demokratije. Po njegovem mnenju za čas njegove vlade ni bilo ničesar slabega in on misli, da je delo pripeljal iz krize v dobročas. Če bodojo ti "dobičasi" ostali, še zanaprej, je odvisno od demokratov, da so delavni in previdni pri vladi. Roosevelt se je izjavil, da če tudi prodrl s svojo osebo kot predsedniški kandidat, vendar njegove ideje in principi ne bodojo zgubljeni med narodom. Stiri milijoni oddanih glasov za napredno stranko pričajo, da je med ljudstvom ogromno število ljudi, ki hočejo Roosevelta. Njegova stranka je mlada, komaj pol leta stara, vendar je potegnila pri prvih volitvah štiri milijone glasov. Ko se ljudstvo prepravi o principih in idejah napredne stranke, tedaj bo zrelo, da z ogromno večino voli z njo. Ni nemogoče, da ne bi Roosevelt zopet kandidaril, posebno če se oblažijo nasprotva med republikanci in naprednimi. In akor hitro naredijo demokratje najmanjšo napako pri vladi, tedaj bodo skoraj za vedno popotnici. Casi, kakor so dandanes po svetu, so burni in težavnji, in povsod je treba spreti politične roke, ki sigurno in previdno vodi čoln vlade po razburkanih valovih političnega življenja. In to težavno naloge je ljudstvo zaenkrat povrnil demokratom, da jo častno rešijo.

Se nekaj, kar se lahko učimo iz teh volitev: Republikanska stranka leži strta na tleh. Vedno je bila proglašena kot stranka stare slave in slavnih del, a sedaj je razpadla v prah. To pa naredi needinost, se bolj pa to, ker so republikanci zadnje čase pozabili, da je treba tudi ljudstvo podpirati pri njih težnjah. V republikanski stranki je bilo preveč bosov in tiranov, ki se niso zmenili za noben napredek, pač pa vztrajno in dosledno tišči v žepih staro žaro. Ljudsko mnenje se pa vedno siri, in naenkrat pride čas, ko si ljudje želijo spremembe. In kadar se pojavi takata ljudska želja, tedaj je treba skrbno pregledati, če je večina naroda za to. In kadar se pride do prepranja, da je narod v večini za spremembo, tedaj ven z njo, ker če se ne da zlepa narodu, kar zahteva, si sam vzame. Tako je bilo tudi s predsedniškim kandidatom Taftom. On ni bil imenovan kandidatom po narodni želji, pač pa po želji bosov in s posomo političnega uplivja. Zato pa je dobil tudi tako majhno število glasov, in še teh ne bi dobil, da se niso stari republikanci trdnoklenili stranke. Dejstvo, ki ga ne more nihče spodbiti, je, da ako bi bil Roosevelt od republikanske stranke imenovan kandidatom, bi bil danes zvoljen z velikansko večino glasov.

* * *

Predsednik je tu, beseda je izrečena in čas je štirih let, da naredi oni, ki je dobil največje mesto naroda, resničen napredok in obstanek največje svetovne republike.

Delati, delati!

Zgodaj je še; ura bije pet. Tramvaj še ne zvenči po ulicah, le zdaj pa zdaj rožlja kak težko naložen voz po tlaku, včasih zakopitajo konje v osrem, posebnem taktu pred tihim fijakerjem. Po trotoarju gre mnogo pridnih, urnih nog. Natanko se razločujejo moški korak od lahke, brze ženske stopnje. Le redko kdaj se vzdigne glas kakega pogovora do mojega okna in še redkejše mazavni smeli v sobo. Skoraj vsi ljudje, ki so zdaj na ulicah, stopajo moliče in resno, mudi se jim nekam, nimajo časa postajati in se zabavati. Trgovine so še zaprte.

Prazna se raztegne ulica na desno in levo. Ali neka pose-

bna, čista svečnost je v zraku. In tudi ljudje so drugačni, kakor zvezcer. Zbrano nekako in zamišljeno gredo na svoje delo. Na takšno delo, ki jim daje malo veselja in morda niti kruha ne zadosti, na trdo, težko delo, ki je krut jarem posameznika in blagoslov človeštva. Od daleč odjekujejo koraki. Iz predmetej prihajajo, iz starih, manjših hiš, iz ozkih, zatočih, prenapolnjenih stanovanj, kjer se slabo spi, kjer težki sni morijo trudno telo in brekne skribi prezgoda; bude stanovanec.

Potem, ko utihnejo koraki ko se vstopi v mnoštvo, se začenja počasi buditi vse mesto, bučiti in ropotati. Vežna vrata se odpirajo, loči na velikih oknih trgovin in prodajalnic, tramvaj drdra in cinka. Ali še vedno slišiš nekaj časa čivkanje vrabcev nad vsem, želesniški pisk pada čez streho v mesto in nekje daleč laja pes. Vedno bolj se pogrezojo posamezni šumi v glasno, usiljivo, sejemsko, zoporno in zamolko melodijsko mesta. Zrak se napolni s prahom in soparico in vedno manj svečnosti in čistosti je povsod, čim več postopačev in brezdelnikov se drenja po ulicah, čim hitrejše brže ure dnevna v delu, užitku, opojnosti.

Moje okno gleda čez ulico na strehe hiš. Nad strehami stoji modro jutranje nebo, posuto s par belimi oblaki. Črna mačka sedi na strehi, razgleduje se, popravlja, gladi. V podstrešnjem oknu nasproti stoji star žena. Njeni lasje so beli, ali ona je še vedno počasnica, čista in pridna. Niti ne morem vstati tako zgodaj, da je ne bi videla, kako že popravlja sobo, postilja postelje, briše prah ali pa sedi pri oknu in siva. Njen obraz je miren in simpatičen in meni se zdi, da je zadovoljna. Magače je živila težko življenje, bogata skrib, mogoče se je mučila in trudila, delala in trpela. Morda je le redko prislo veselje v njej, dokler se nisem nekoga dne spomnil, da je treba te ljudi pod menoj malo pozorneje počakati. In sem odkril, da sem prav zaprav ravn tak, kakor oni spodaj. In ko sem to videl, mi ni preostalo druzge, kakor da se potrudim tudi sam dol in da prisledem k njim."

Tako moj znanec. Jaz bi pa rada ostala v svojem drugem nadstropju. Ne zaradi tega, ker bi si kdo vedi koliko domišljala na svoje drugo nadstropje. Ampak v drugem nadstropju je boljši zrak in lepi izgled, kakor dolni v človek ni priklenjen tako tesno na zemeljske vsakdanjosti, kakor dolni in potem je v drugem nadstropju tudi precej drugih ljudij, mnogo več kakor si mislimo gospoda v parterju. Nazadnje je vsaka selitev vedno prav neprijetna stvar in še mnogo neprijetnejša, če bi se moral seliti človek tako rekoč duševno. Tako bo pač najboljše, da ostanem, kjer sem. Par okraskov, par lepih dekoracij, se je tekmo let sicer tudi pri meni razibilo in poškodovalo. To se zgodi v vsakem najuzornejšem gospodarstvu. Treba jih nameniti z drugimi.

Jaz ostanem toraj v drugem nadstropju. In delo naj mi bodo stopnjice, držalo, najemnina ali kakor že hočete imenovati to stvar.

Delati! Da, delati!

Zgajnar.

Toneta Škrbinca je poznala celo vas. Bil vam je to čuden človek, ki se je razlikoval že po zunajnosti od drugih sovračev. Na glavi je nosil neko stvar, ki je bila podobna vranemu gnezdu kakor pa klobuku, kakor šibko drevo, ki ga majec vetr na vse strani. Nisem vedela, kaj bi storila in sem se obrnila na prijatelja na pomoci, za svet in navodilo. Mirno je poslušal moje zmendene, strastno pripovedovanje. Potem je dolgo močal, mislil in rekel končno: "Kaj bi Vam svetoval? Delati, delati!"

Delati! to je bil dober svet in jaz zdaj vem, da pride prej ali slej sleherni človek na ta ali drug način do prepranja, da je delo v človeškem življenju nekak dobrega v plemenitega, velika pomoč v vsaki sili. Vsek, kdo je kaj vreden, to enkrat spozna in začne delo, da se naredi vse, kar je v moči. Nekaj je dolgo močal, mislil in rekel končno: "Kaj bi Vam svetoval? Delati, delati!"

Delati! to je bil dober svet in jaz zdaj vem, da pride prej ali slej sleherni človek na ta ali drug način do prepranja, da je delo v človeškem življenju nekak dobrega v plemenitega, velika pomoč v vsaki sili. Vsek, kdo je kaj vreden, to enkrat spozna in začne delo, da se naredi vse, kar je v moči. Nekaj je dolgo močal, mislil in rekel končno: "Kaj bi Vam svetoval? Delati, delati!"

alna potreba in je počakovanje sramotno. Ali to je neka drugačna. Delo mora biti človeku prijatelj, dobrtnik, najbolje zadoščanje in najboljši odprtice za naš nemir.

Lahko se reče temu tudi dolžnost. Neka prijateljica, ki je bila zelo nesrečna, ki so ji storili veliko krivico in ki se nikoli več ne more od sreči imeti, mi je rekla, da jo samo še dolžnost drži v življenju. Od zore do mraka ji dolžnost ravna dan. In ona je dober in vreden človek, ki ga spoštujem, kakor malo koga. Ampak vendar, če mislim: Dolžnost! dolžnost! — me je strah in čisto zeba, me pred to trdo, zapovedujočo in tako strogo besedo. Dolžnost, samo dolžnost!

To je vzbiveno. Ampak delati je boljše. Delati, to je priprava, skromna deviza. In lahko se smeja zraven. Včasih, kadar je človek tako delal, da se mu smeja sam od sebe odveže v prsih in skoči na usta in v oči, kakor dobro zaslzeno placiilo in nam dà v hipu veselje in zadovoljnost.

Delati! In tudi zato je delo dobro in potrebno, kar nekako čisti zrak, v katerem živimo, ker nam omogočuje, da ne moremo dva nadstropja nižje. Imam namreč prijatelja, ki je z mojim idealističnim svetovnim naziranjem prav nezačuven. Tudi on je bil enkrat idealist, optimist in vse mogoče podobnega. Ampak potem je prišlo življenje in ga je storilo drugačno.

"Jaz sem sedel zgoraj in druge ljudje so bili dva nadstropja nižje. Samotno mi je bilo in skoraj dolgčas zgoraj. Dokler se nisem nekoga dne spomnil, da je treba te ljudi pod menoj malo pozorneje počakati. In sem odkril, da sem prav zaprav ravn tak, kakor oni spodaj. In ko sem to videl, mi ni preostalo druzge, kakor da se potrudim tudi sam dol in da prisledem k njim."

Tako moj znanec. Jaz bi pa rada ostala v svojem drugem nadstropju. Ne zaradi tega, ker bi si kdo vedi koliko domišljala na svoje drugo nadstropje. Ampak v drugem nadstropju je boljši zrak in lepi izgled, kakor dolni v človek ni priklenjen tako tesno na zemeljske vsakdanjosti, kakor dolni in potem je v drugem nadstropju tudi precej drugih ljudij, mnogo več kakor si mislimo gospoda v parterju. Nazadnje je vsaka selitev vedno prav neprijetna stvar in še mnogo neprijetnejša, če bi se moral seliti z drugimi.

Jaz ostanem toraj v drugem nadstropju. In delo naj mi bodo stopnjice, držalo, najemnina ali kakor že hočete imenovati to stvar.

Delati! Da, delati!

se mi je na vse usta in odgori!

"Dragi moj, kaj bi pa

vendar ljudje rekli, če bi vi

deli Škrbinca v novih čeljih.

Saj bi me potem celo vas no

ila leta dni po zobe. Zato ja

je ostanan tak kakor sen."

Za tega žganjarja se ni mi

kdo menil; zato je živel vedno

sam zase. Če pa se je vendar

je zapleta gvorica o Škrbin-

cu, mi vedel nihče o njem po

vedati kaj pohvalnega. "Pijan-

ček je, pijanček," se je splo-

šno reklo o njem.

Mene je ono leto da človek

prav posebno jeli zanimati.

Če je nanesa prilika, da sva pri-

šla skupaj, sem porabil ta slu-

čaj ter začel z njim gvoriti.

IZVRSTNO DOMAČE VINO!

Notre Dame de Paris.

Roman iz 15. stoletja po zgodovinskih zapiskih.

FRANCOŠKO SPISAL VICTOR HUGO.

ZA "CLEVELANDSKO AMERIKO" PRIREDIL L. J. P.

Uboga deklica si je sama morala prigovarjati pogum; ko je stopila v to vodilno, jo je strah popolnoma prevzel. Vojaki sodnih uradnikov se postavijo ob eni strani žimnice, duhovni cerkevne sodnije pa na drugi. V enem kotu je pa misla, pri kateri sedi Karmule.

Mojster Jakob Karmule se približa deklici z najslajšim nasmehom. "Moja draga deklica," reče, "ali še vedno tajš svojo krivo?"

"Da," odvrne deklica z glasom, katerega je bilo komaj slišati.

"V tem slučaju," nadaljuje Karmule, "bo jako sitno za nas te spravljati, bolj silno kot dosedaj. Bodis tako dobra in vredi se na to postelj. Mojster Peter daj prostor tej mladiči ženi in zapri vrata."

Peter Tortex spolne povege. Medtem pa je Esmeralda še vedno stala. Ta usnjata žimnica, na kateri je že toliko siromakov zdihovalo, jo je strala. Strah ji je pretresal kosti do samega mozka! Na znamenje Karmula jo zgrabita dva pomočnika in jo položi na postelj, tako da je sedela. Ta dva moža je sicer nista mučila, toda ko se je dotaknila usnjene žimnice, ji je vsa kri začula pri srcu. Divje pogleda po sobi. Zdalo se ji je kot da bi korakalo vse grozno orožje v tej sohi proti njej, jo zbabalo, ščipalo in suvalo.

"Kje je zdravnik?" vpraša Karmule.

"Tu!" odvrne neki mož v črni obleki, katerega dosedaj ni opazila.

Oma se stres.

"Gospočina," reče kraljevi proktor, "tretjč te vprašam ali tajš, kar se ti je očitalo?"

Ta pa ni mogla več odgovoriti; samo zamikalno je pomikala z glavo.

"Torej tajš!" kriči Karmule, "prav žal mi je, toda dolžnosti svojega urada moram spolniti."

"Gospod proktor," reče mučnik, s katerim orodjem pa začnemo?"

"Vzemi škorenj."

Nesrečna deklica se je začutila tako silno zapuščeno od Boga in od ljudij, da pade njena glava na njena prsa, kot bi popolnoma onemogla. Mučitelj in zdravnik se ji zajedno približata, in ob istem času pa začeta tudi mučiteljeva hlapca ročljati z grozni inštrumenti. Pri tem ropotu se revica stresi kakor bi se stresla metva žiba, skozi katero so spustili električni tok. "Ah, moj Febus!" mrmlja deklica s tako tihim glasom, da se je kmaj slišalo. Potem pa zopet začade v prijeno brezčutnost in sumni molk. Pogled na njo bi omčil vsele srečo, le teh sonnikov ne. Uboga stvarica, za katero je bilo pripravljeno vse razbeljeno železo, žage, koleza in mučilice, stvarica, katero so hoteli žgati z razbeljnim železom, ki je bila obdana z železnimi verigami — ubogo zrno med milinom človeške pravice, katero so hoteli smeti v strašnem mānu mučilnega stroja.

Medtem so pa surove roke Petrovih pomočnikov strgale nogavice in obleko raz noge lepe deklice, raz elegantne nove, ki je toljokra vzbudila občudovanje gledalev po pariških ulicah. "Greh je," je moral mučitelj, ko je ogledoval njene krasne forme. Ce bi bil arhidekon navzoč, bi go tovo mislil na pajka in muho. In kakov skozi meglo opazi deklica, kako prinašajo nekaj skornju podobnega bližje. Strah ji povrne moč. "Vzemite z moje noge!" kriči divje, ko se v istem trenutku dvigne. "Za božjo voljo!" Skočila je s postelje, da se vrže kraljevemu proktorju pod noge, toda ker je bila njena noge zaklenjena v teško železno obročo, pade brez moči, ka-

Bilo je že temno ponoc, sveče so dajale tako slabo luč, da se niti zidovje v dvorani ni moglo razložiti. Le nekaj sodniških obrazov se je videlo.

Z opotekajočimi koraki stopa deklica do svojega mesta. Ko pošče Karmule svoje mesto, se obravnavna nadaljuje. In ko nekaj časa molči, prične s slovesnim glasom: "Obtožena je priznala svojo krivo."

"Ciganka," reče predsednik sodnije, "priznala si vse svoje čarovnje, sovodstvo in umor kapitana Febusa?"

Srce se ji krči in slišali so jo, kako je jokala v temi. "Karkoli želite," odvrne v nezavestni, "samom umorite me kmalu."

"Gospod proktor," reče predsednik, "sodnija je pripravljena, da sliši vaše zahteve."

Mojster Karmule pokaže velikanski zavitek papirja, na katerem začne brati, latinsko in druge jezike. Prav žal nam je, ker bravci ne moremo ponatisniti tega govora. Predno je še končal svoj brani govor, so mu začele padati teške potne kaplje s čela. In konečno, ko mu je zmanjkal latinščine, je pričel kričati v francoščini: "Gospodje, v tako globoki meri je Satan pri tem dogodku vezan, da je tam doli osebno navzoč ter se celo roga vamo veličanstvu!" Po teh besedah pokaže z roko na malo kozo, ki se je evsredila na zadnje noge in posnemala s spretnimi parklji in brado vse geste kraljevega proktora. To pa je bilo kozi tudi v pogubo. Ževede, ji noge, nakar kraljevi proktor nadaljuje z govorom. Končal je s pripričilom, da se obtoženka obsoodi, in sicer naj plača prvič gotovo sveto denarja, drugič naj se javno pokri pred cerkvijo Notre Dame, in tretjč naj se pojde na trg Greve, kjer se jo obesi s kozo vred.

Kraljevi proktor se pokrije in vsede.

Mož v črni obleki, blizu obtoženke, zdaj vstane bil je njen zagovornik. Sodniki, katerim se je mudilo na večerjo, začnejo mrmmati.

"Goverkratko!" reče predsednik.

"Gospod moj," prične zagovornik, "odkar je obtoženka priznala svojo krivo, nimam mnogo povedati. V starih knjigah se bere ta postava: 'Če bi čarovnica pojedla moža, in se ji to dokaže, naj plača 5000 grošev kazni ali pa dvesto zlatnikov. Ako sodniji tako ugašča, naj uporabi to kazens.'

"Ta postava je prestara," odvrne poseben kraljevi avokat.

"Zanikam," se je oglasil branitelj obtoženke.

"K glasovanju," kliče svetovalec, "kriva je dokazana, in pozno je že."

Sodniki so kar pri svojih mizah odločili usodo uboge deklice. Pisar začne pisati, potem pa izroči dolg kos pergamenta predsedniku, ki začne glasno citati:

"Ciganka, na dan, kakor ga bo izvolilo njegovo veličanstvo, kralj, ob 12. uri opoldne, te bodejo peljati v samokolinci, boso, brez obleke do ledja, z vrvjo okoli vrata, k velikim stopnjicam cerkve Notre Dame, kjer se boš pokorila in držala v svoji roki voščeni parpir, dva funta težak; potem te pa peljajo na trg Greve, kjer te obesijo na vešala, ki so last mesta; ravno tako se zgodi s tvjo kozo. Uradnik boš pa plačala tri zlate krone v zadostilo tvoje hudobine, katere si priznala kakor čarovništvo, magiko, nesramnost in umor gospoda Febusa. Bog sprejmi tvojo dušo!"

"Ah, sanjam!" mrmlja krasna obtoženka, ko začuti surove roke, kako segajo po njej.

Cetrti poglavje.

Konec krone, ki se je spremeni v suhi list.

Ko je zopet prišla v sodnijo dvorano, je bila bleda in opotekajoča. Pozdravili so jo z zadovoljstvom. Ljudje so bili tako veseli, kakor osebe v gledališču, kadar se začne peto dejanje v gledališču, ker so vedeli, da bo kmalu konec obravnavne. Sodniki so jo pa pozdravili z veseljem, ker so računali, da bodojo kmalu sedeli pri večerji. Tudi uboga kozica je meketala samega veselja. Ze zdavnaj bi skočila svoji gospodarici nasproti, toda privzema je bila za klop.

Pri trdnjavah sv. Antona, pri

justični palaci, pri Louvu so bili podzemeljski prostori ječe Nadstropja te ječe so bila vedno bolj osoka, vedno bolj žalostna, kakor bolj globoko ste se podajali v spodnje prostore. Slavni pesnik Dante ne bi mogel bolj opisati pekla, če bil v teh prostorih. Ti podzemeljski prostori so se navadno končevali v globoki luknji, podobnem onim, kjer je Dante slikal hudiča, toda katere je civilizacija namenila zločincem.

Kadar je prišel kak siromak v tak prostor, tedaj je lahko rekel z Bogom zrak, svetloba, življenje. Kdor je prišel v te prostore, je stopil samo se enkrat na svet: kadar so ga peljali na vislice. Včasih so puсти jenitka, da je zgnjil v teh prostorih. Cloveška pravica je v takih slučajih rekla, da je pozabilna nanj.

Dalje prihodnjič.

Najboljši stran od donajšnje casne

Pišite po sliko in opis.

Fine imporirane ploške, narejene od Glasbene Matice v Ljubljani:

Prijatlji, zdaj vesel b-dimo,

Ti si urec zan utila,

Jaz pa pojdem na Gorenjsko,

Kje so moje rožice?

Plenice je prala,

Ljuba si pomlad zelenas,

Prav lepo mi poje črn kos,

Ko pr sei sem na sred vasi.

PIŠITE ZA POPOLNI CENIK Transatlantic Record Co

25 W. 42nd Street, New York, N. Y.

NAZNALIO.

Stanovanje se odda na vogu, lu St. Clair ave. in E. 55. ceste. Pet sob s pogledom na St. Clair ave. Krasna lega za zdravnika ali dentista. Rent samo \$17.00 na mesec. (89)

Dva krojaška pomočnika dobita takoj dobro delo. Za naslov pove iz prijaznosti naše uredništvo. (90)

KDOR HOČE DELA

naj se nadomesti največji kdor.

Veliki Slovensko-Angliški Tovar

do se bo izkoristil brez udaje pričinkov. Kujga obsegajo slov, angliščev resovor na rezidencijo potrebuje, a vodila za angliščino, spisovanje angliščev pism in tako se sostane ameriški državljani. Vrhunca kujga ima dovolj največji slov, angliščev, slovenščin. Kujga trdo in okusno v pisanu vnosu (nad 800 stran) stane \$2.00 in se dobri pri.

V. J. KUBELKA, 528 W. 145 St., New York, N. Y.

Edino in največje zadovoljstvo slov, angliščev, slovenščin. Kujga po enkrat.

ZA BOŽIČ IN NOVO LETO

se kaj radi spominjajo Slovenci svojcev v staro domovini in jim pošiljajo darove; seveda iz te dežele večinoma le

GOTOVE DENARJE; v tem oziru je najboljše, da se obrnejo v materinem jeziku na podpisanega, kateri

: : : : vse hitro in točno odredi. : : : :

Frank Sakser

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 ST. CLAIR AVENUE, N. E., CLEVELAND, O.

Razprodaja bankerot. blaga,

HACKETT, CARHART & CO. CLOTHING.

765 & 841 BROADWAY, 119 W. 42nd IN 154 E. 125th ST. NEW YORK CITY.

\$20. in \$22.
obleke in suknje

\$9.85

\$25. in \$28.
obleke in suknje

\$14.85

\$25. in \$28.
obleke in suknje

\$17.85

\$30. in \$35.
obleke in suknje

\$21.85

Hackett, Carhart & Co. hlače.

Moške \$2.50 in \$3.00 hlače \$3.65
Moške \$3.50 in \$4.00 hlače \$4.65

Vsaka obleka pri tej razprodaji je oddana z navadno garancijo

BAILEY CO.

Baileys THE BIG STORE

Popolna zadovoljnost,
ali denar nazaj.